

ده هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي: **زبارة: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ.** زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره گډوډ کیده. تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرگندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۵۵)

۲۴ جنوري ۲۰۲۴ م

۱۲ رجب المرجب ۱۴۴۵ هـ ق

چهار شنبه ۴ سلواغه ۱۴۰۲ هـ ش

د سترې محکمې قضائي او نظامي معاون صاحبانو د ایران له یوه لوړ پوړي پلاوي سره وکتل

د شنبې په ورځ (د روان ۱۴۴۵ هـ ق کال د رجب المرجب میاشتې په اتمه نېټه) د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې قضائي معاون محترم شیخ محمدقاسم (راسخ) صاحب او د نظامي محاکمو معاون محترم شیخ خیرجان (خیرخواه) صاحب، په نړیوالو چارو کې د ایران د اسلامي جمهوریت د قضائیه قوې د معاون او د قضائیه قوې د عالی شورا د غړي محترم کاظم غریب آبادي په مشرۍ لوړ رتبه پلاوي سره د سترې محکمې د غونډو په تالار کې وکتل. په دې ناسته کې د سترې محکمې پر قضائي او نظامي معاون صاحبانو سربېره د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي رئیس محترم مفتي عبدالرشید (سعید)، د سترې محکمې د مقام دفتر عمومي رئیس محترم مولوي عبدالوکیل (حقاني)، د نظامي منسوبینو دهبان عضو مفتي محترم مولوي عبدالباقي (حقاني) او نورو مسؤولینو گډون درلود. غونډه د قرآنکریم د مبارکو آیاتونو په تلاوت پیل شوه؛ ورپسې د سترې محکمې قضائي معاون محترم شیخ محمدقاسم (راسخ) صاحب د ایران اسلامي جمهوریت څخه راغلي پلاوي ته هرکلی ووايه زیاته یې کړه، د افغانستان اسلامي امارت له ټولو هیوادونو په ځانگړې توگه گاونډیو اسلامي هیوادونو سره د ښو او د متقابل احترام پر اساس ولاړو اړیکو غوښتونکی دی. دغه راز محترم شیخ محمدقاسم (راسخ) صاحب ایرانی پلاوي ته د افغانستان اسلامي امارت د محاکمو د عمومي تشکیل او پر محاکمو کې د مراجعینو دوسیو ته د رسېدو بهیر په تړاو معلومات ورکړل وویل، د افغانستان اسلامي امارت محاکم کاملاً خپلواک او د حنفي فقهې په اساس د مراجعینو دوسیو ته رسېدنه کوي. پر دې سربېره په ناسته کې د دواړو هیوادونو د اړیکو پر تقویه، له ایران څخه افغانستان ته د افغان زندانیانو پر انتقال، په ایران کې له افغانانو په ځانگړې توگه افغان زندانیانو سره د ایرانی چارواکو پر ښه چلند او نورو مهمو موضوعاتو تفصیلي خبرې وشوې. د ایران د اسلامي جمهوریت د قضائیه قوې معاون او د قضائیه قوې د عالی شورا غړي محترم کاظم غریب آبادي د افغانستان اسلامي امارت له محاکمو سره د دواړو هیوادونو تر منځ د اړیکو د تقویې غوښتونکی دی. دوه اړخیزو اړیکو د تقویې غوښتونکی دی. یاده غونډه په ځینو نورو مهمو مواردو تر تفصیلي خبرو وروسته د دعا په ویلو پای ته ورسېده.

د سترې محکمې متحدالمآلونه

د سترې محکمې متحدالمآلونه (وټاټق په دوه قسمه دي: ۱- رسمي اسناد. ۲- عرفی اسناد. رسمي اسناد هغه دي چې په محکمه کې د مؤظفو مامورینو له خوا په قانوني طریقه جوړ شوي وي د هغوی په امضاء، مُهر او تصدیق رسېدلي وي، دغه ډول اسناد د ډیر احتیاط او حفظ لپاره په محکمه کې لیکل کېږي لکه: (د ابراء وثیقه، د وصیت وثیقه، د ضمانت وثیقه، د صلحې وثیقه، د اقرار وثیقه، د نکاح وثیقه، د طلاق وثیقه وغیره نور وټاټق) دغه ډول وټاټق په یوه کتاب کې ترتیبېږي او د جمع کېدو څخه وروسته په دېوان کې ساتل کېږي، دا په دې معنی نه ده چې د یادو وټاټقو د لیکلو لپاره د قاضي حکم ضروري دی بلکه د محفوظ ساتلو لپاره په محکمه کې ترتیبېږي چې دغه ډول وټاټقو ته رسمي اسناد ویل کېږي. همدارنگه د فقیه علماء کرامو لخوا د وټاټقو لیکل جائز دي او قاضي نشي کولای چې عادل علماء کرام د دغه ډول وټاټقو د ترتیب څخه منع کړي چې دغه ډول اسنادو ته عرفی اسناد ویل کېږي. نو په دې اساس هغه افغانان چې د افغانستان څخه بهر په نورو هیوادونو کې ژوند کوي او غواړي چې په افغانستان کې یوه شخص ته د یوې مشخصې دعوي پر مخ بیولو لپاره وکالت ورکړي هغه به لومړی په هغه هیواد کې چې دی استوگن دی، د موجوده وخت خپل تصویر، اصل تذکره، اصل پاسپورټ او په میشت هیواد کې د استوگنې د اثبات لپاره د هغه هیواد اقامه، مهاجر کارت وغیره په درلودلو سره به د افغانستان سفارت یا قونسلگری ته مراجعه کوي او په لیکلې ډول به اقرار کوي چې ما د فلان موضوع په هکله په افغانستان کې فلان بن فلان وکیل ټاکلی دی او د خپل موجوده وخت تصویر، د تذکرې، پاسپورټ او په میشت هیواد کې د استوگنې د اثبات لپاره د هغه هیواد د اقامې، مهاجر کارت وغیره یوه یوه کاپي او د ویدیو کال لپاره د خپل مایل شمارة به د افغانستان سفارت یا قونسلگری ته سپاري. په خارج کې د افغانستان سفارت یا قونسلگری به د یاد مؤکل لیکلی اقرار او اړونده اسناد د افغانستان اسلامي امارت خارجه وزارت ته ایملل کړي او په محفوظ او مصون ډول به یې د پوسته خانې له طریقه هم خارجه وزارت ته راواستوي. د افغانستان اسلامي امارت خارجه وزارت به یاد اسناد په کابل او کندهار کې د خارجي وکالت خطونو جوړولو ځانگړې محکمې ته استوي. کله چې را استول شوي اسناد محکمې ته ورسېږي نو په دغه وخت کې به هغه شخص چې وکیل ټاکل شوی د دوه نفره داسې شاهدانو سره یو ځای چې په خارج کې میشت مؤکل په رنگ او ږغ سره پیژني، یادې محکمې ته به مراجعه وکړي د محکمې مؤظفین به د وکیل او مؤکل تر منځ تصویري تماس (ویدیو کال) ترتیب کړي، کله چې د معرفت شاهدانو تائید کړه چې دغه شخص چې په تصویري تماس کې خبرې کوي، هغه

د متحدالمآل شمېره: ۲۴
نېټه: ۱۴۴۵/۶/۲ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

و بعد: هغه وټاټق چې قضائي حکم ته ضرورت لري او هغه وټاټق چې قضائي حکم ته ضرورت نه لري، همدارنگه په دې اړه چې آیا په اوسني شرائطو کې د تلفون او وټسپاڼ وغیره له لارې یو څوک کولای شي چې یو چا ته د خپلې دعوي وکالت ورکړي او که نه؟ که وکالت ورکولای شي په کوم ترتیب او کومو شرائطو یې ورکولای شي؟ یاده موضوع د یولو اصولي مراحلو د طی څخه وروسته د سترې محکمې د عالی شورا مجلس مؤرخ ۱۷/ربیع الثاني/۱۴۴۵ هـ ق مصادف ۱۰/عقرب/۱۴۰۲ هـ ش ته وړاندې شوه په اړه یې د تصویب نمبر (۹) د لومړۍ پریکړې په اساس عالی شورا داسې هدایت وکړ:

په اجتهاد کې حکمت:

د رسول الله صلی الله علیه وسلم په اجتهاد کې حکمت او دا چې صحابه کرامو رضي الله عنهم ته یې د اجتهاد په برخه کې اجازه ورکړې، دا ده چې د اسلام دین د شریعتونو وروستی شریعت دی او د قیامت تر ورځې د ټولو خلکو لپاره همدا یو (برحقه) دین دی، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم وغوښتل چې دوی ته د مسائلو د استنباط طریقه وروښايي او دوی ته به یې د ادله وو څخه د احکامو د را ایستلو برخه کې تمرین ورکاوه، ځکه د دین نصوص او قواعد په تفصیلونو او جزئیاتو باندې مشتعل نه دي، ځکه پېښې تر یوې معلومې زمانې پورې نه محدودېږي، ځکه په هره زمانه کې د وخت اوسېدونکو ته داسې واقعات پېښېږي چې مخکې خلکو بیخي نه پېژندل او نه پرې پوهېدل. دا اړینه خبره واورئ، چې له روایاتو څخه دا څرگندېږي، چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم په قضائي چارو کې ډېر ماهر وو او دا مهارت یې د پیغمبري له وجه نه بلکې د یو حاکم په توگه وه، نبی کریم صلی الله علیه وسلم د شریعت جوړونکی، قاضي او تنفیذونکی وو، نو له همدې امله د تشریح، تنفیذ او قضائي چارو یو جامع سمبولونکي په توگه یې اجراءات کول، د احکامو تشریح یې د پیغمبري له وجه وه، نه د پاچاهۍ له امله چې په رحلت سره یې دا دنده پای ته ورسېده، مگر دا دوی نورې دندې چې د تنفیذ او قضاء مسؤولیتونه وه، چې بالعموم دا چارې یې په غاړه شوي وې، ځکه چې نبی علیه السلام څخه وروسته دا چارې خلفاء راشدینو د ټولني د مصلحت په موخه پر مخ بېولې (چې تر اوسه دا چارې د حاکمانو تر غاړې دي).

اخذلیک: تتمه النظام، ۳۸ صفحه، تألیف: قاضي القضاة شیخ عبدالحکیم حقاني صاحب/ ډیپارن: مولوي عبدالرحیم راشد

محاکم فاریاب طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۳۰۰) دوسیه، به تعداد (۲۹۷) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت فاریاب، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۵/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۹/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۵۷) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۲۱) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۳۵) دوسیه فیصله	شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش حقوقی: در جریان دو هفته به تعداد (۲۲۵) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۴) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه	به (۱۳۴) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۹۵) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت پروان به تعداد (۲۹۷) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
---	---	--	---

محاکم غزنی طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۲۶۸) دوسیه، به تعداد (۱۱۶) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت غزنی، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری، محکمهٔ نظامی زون غزنی و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۱۵/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	در بخش حقوقی: در جریان دو هفته به تعداد (۳۹) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۵) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۱۵۹) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۶) دوسیه	فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۳۴) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۳) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به	(۲۹) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۴۶) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت غزنی به تعداد (۱۱۶) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
---	--	---	--

محاکم غور طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۱۲۹) دوسیه، به تعداد (۱۲۰) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت غور، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری، محاکم نظامی زون غور و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۶/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۹/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۱۰۹) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۶) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۳۴) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۳۶) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد.	شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت غور به تعداد (۱۲۰) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است. محاکم غزنی طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۲۶۸) دوسیه، به تعداد (۱۱۶) وثایق را نیز اجرا کرده است
---	---	--

محاکم سرپل طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۱۰۲) دوسیه، به تعداد (۱۷۹) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت سرپل، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۹/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۳/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	در بخش حقوقی: در جریان دو هفته به تعداد (۹۷) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۷) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۳۴) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۵) دوسیه فیصله	شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۵۱) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۴) دوسیه قرار قضائی صادر	(۲۲) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت سرپل به تعداد (۱۷۹) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
--	---	---	--

محاکم بغلان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۳۹۷) دوسیه، به تعداد (۱۴۰) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت بغلان، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۶/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۸/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	در بخش حقوقی: در جریان دو هفته به تعداد (۳۴۹) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۵) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۲۳۷) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۵۸) دوسیه	فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۷۰) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۵) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به	(۶۱) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۱) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت بغلان به تعداد (۱۴۰) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
--	--	---	---

د میدان وردگ ولایت محاکمو په یوه میاشت کې د (۱۷۸) دوسیو پر حل او فصل سرپرته (۱۰۴) وثیقې هم اجرا کړې دي

د میدان وردگ ولایت مرافعه محکمې، ښاري ابتدائیه محکمې او د ټولو ولسوالیو ابتدائیه محاکمو په یوه میاشت کې له (۱/۶/۱۴۴۵ هـ ق نېټې څخه ۲۸/۶/۱۴۴۵ هـ ق نېټې) پورې د (۱۷۸) دوسیو پر حل او فصل سرپرته، (۱۰۴) وثیقې هم اجرا کړې دي، چې جزئیات یې په لاندې ډول دي.	په حقوقي برخه کې: په تېره یوه میاشت کې (۱۳۷) حقوقي دوسیې محاکمو ته راجع شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې. له دې جملې څخه (۲۱) دوسیې مکتوبې مستردې شوې، د (۱۰۰) دوسیو په اړه قضائی قرارونه صادر شوي، (۱۸)	دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي. په جزائی برخه کې: په تېره یوه میاشت کې (۳۴) جزائی دوسیې محاکمو ته راجع شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې. له دې جملې څخه (۳) دوسیې مکتوبې مستردې شوې،	د (۲۱) دوسیو په اړه قضائی قرارونه صادر شوي، (۱۵) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي. د وثیقو برخه کې: د میدان وردگ ولایت محاکمو په یوه میاشت کې (۱۰۴) بهلا بېلې وثیقې هم اجرا کړې دي.
---	---	---	---

محاکم هرات طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۴۷۴) دوسیه، به تعداد (۷۱۰) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصهٔ اجراءات قضائی محاکم ولایت هرات، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۶/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۸/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۲۶۸) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.	از آن جمله (۲۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۹۳) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۴۹) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش تجارتي: در جریان دو هفته به تعداد (۹۱) دوسیهٔ تجارتي وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۸) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه	به (۶۵) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۴) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت هرات به تعداد (۷۱۰) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
---	--	--	---

د خوست ولایت محاکمو په یوه میاشت کې د (۳۵۶) دوسیو پر حل او فصل سر بېره (۱۹۹) وثیقې هم اجراء کړې دي

د خوست ولایت مرافعه محکمې، بناري ابتدائیه محکمې، اختصاصي محکمې، نظامي محکمې او د ټولو ولسوالیو ابتدائیه محاکمو په یوه میاشت کې (۱/۶/۱۴۴۵ هـ ق نېټې څخه تر ۲۹/۶/۱۴۴۵ هـ ق) نېټې پورې د (۳۵۶) دوسیو پر حل او فصل سر بېره، (۱۹۹) وثیقې هم اجراء کړې دي، چې جزئیات یې په لاندې ډول دي.	لاندې دي.	د وثیقو برخه کې:
په حقوقې برخه کې (۱۶) دوسیې مکتوبې مستردې شوې، د (۱۷۲) دوسیو په اړه قضائي قرارونه صادر شوي، (۵۳) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار	په جزائي برخه کې (۱۷) دوسیې مکتوبې مستردې شوې، د (۳۵) دوسیو په اړه قضائي قرارونه صادر شوي، (۶۳) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.	د خوست ولایت محاکمو په یوه میاشت کې (۱۹۹) بېلا بېلې وثیقې هم اجراء کړې دي.

محاکم تخار طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۶۵۷) دوسیو، به تعداد (۴۶۱) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصه اجراءات قضائي محاکم ولایت تخار، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالیو ها از تاریخ (۱/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۹/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	فیصله شده و متبایق دوسیو تحت کار می باشد.	در بخش حقوقی:
در جریان یک ماه به تعداد (۴۵۹) دوسیو حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیو تحت دوران قرار داشت.	در جریان یک ماه به تعداد (۱۹۸) دوسیو جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیو تحت دوران قرار داشت.	در بخش جزائی:
از آن جمله (۲۸) دوسیو مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۳۰۱) دوسیو قرار قضائي صادر شده، (۱۳۰) دوسیو	از آن جمله (۱۶) دوسیو مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه	در بخش وثایق:
		به (۹۰) دوسیو قرار قضائي صادر شده، (۹۲) دوسیو فیصله شده و متبایق دوسیو تحت کار می باشد.

محاکم جوزجان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۱۴۸) دوسیو، به تعداد (۱۵۳) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصه اجراءات قضائي محاکم ولایت جوزجان، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالیو ها از تاریخ (۱۶/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۹/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	شده و متبایق دوسیو تحت کار می باشد.	در بخش جزائی:
در جریان دو هفته به تعداد (۴۷) دوسیو جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیو تحت دوران قرار داشت.	در جریان دو هفته به تعداد (۹۳) دوسیو حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیو تحت دوران قرار داشت.	در بخش وثایق:
از آن جمله (۱) دوسیو مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۱۳) دوسیو قرار قضائي صادر شده، (۲۹) دوسیو فیصله	از آن جمله (۷) دوسیو مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به	در بخش وثایق:
		شده و متبایق دوسیو تحت کار می باشد.

محاکم لغمان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۸۲) دوسیو، به تعداد (۱۴۸) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصه اجراءات قضائي محاکم ولایت لغمان، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالیو ها از تاریخ (۱۶/۶/۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۹/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:	فیصله شده و متبایق دوسیو تحت کار می باشد.	در بخش حقوقی:
در جریان دو هفته به تعداد (۳۶) دوسیو حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیو تحت دوران قرار داشت.	در جریان دو هفته به تعداد (۴۱) دوسیو جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیو تحت دوران قرار داشت.	در بخش وثایق:
از آن جمله (۱۱) دوسیو مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۳۵) دوسیو قرار قضائي صادر شده، (۱۳) دوسیو	از آن جمله (۴) دوسیو مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به	در بخش وثایق:
		شده و متبایق دوسیو تحت کار می باشد.

د قضائي تفتيش عمومي رياست مفتشينو د پنجشېر له محاکمو او مرکزي زندان څخه ليدنه وکړه

د سترې محکمې د محترم مقام په هدايت د قضائي پلټنې د عمومي رئيس په اجازه د محترم مولوي سيف الرحمن (ذاکر) په مشرۍ يوه ټاکل شوې پلاوي چې مولوي عبدالوارث (سعید) او مولوي رحمان الدين (حقاني) په کې د غړيو په توگه دنده لرله، د روان ۱۴۴۵ هـ ق کال د جمادى الثانيه مياشتې په ۱۸ مه نېټه د پنجشېر ولايت د محاکمو د تېرو فعاليتونو د څېړنو په موخه ياد ولايت ته سفر وکړ.	يې د بنديانو ستونزو د څېړلو په موخه د پنجشېر ولايت له مرکزي زندان څخه ليدنه وکړه، د ياد محبس اړوند د ټولو بنديانو بشپړ شهرت، کيفيت او نور معلومات يې له ځان سره وليکل او بيا يې له اړوند محاکمو سره شريکي کړې.	وکړه او ټول موارد يې په جلا جلا توگه ورسره شريک کړل.
د سترې محکمې د عالي مقام لخوا ټاکل شوي پلاوي د خپل کاري پلان له مخې د ياد ولايت د ټولو ولسواليو د ابتدائيه محاکمو، بناري مرافعه محاکمو اړوند دېوانونو، وثايقو آمريت او حقوقو آمريت څخه په جلا ډول ليدنې وکړې.	د لوروستيکي نيمگړتياوې له ځان سره وليکلې او د ليدنې په وروستيو کې يې د ستونزو د حل، خنډونو د له منځه وړلو، د شته نيمگړتياوو د اکمال په اړه د پنجشېر د مرافعه محکمې د رياست له مقام سره تفاهمي ناسته	د ياد سفر په دوام دغه پلاوي د ولسواليو له مسوولينو سره ناستې وکړې، د محاکمو د فعاليتونو د لا ښه پرمختگ او د ځينو اړوند ستونزو د حل په اړه د هغوی نظرونه هم واورېدل شول.
		د قضائي تفتيش د څارنې او پلټنې پلاوي ياد له لاسته راوړنو ډک نهه ورځنی سفر د ۱۴۴۵ هـ ق کال د جمادى الثانيه مياشتې په (۲۶) نېټه پای ته ورسېد.

رئيس محکمه مرافعه دايکندي از محکمه ابتدائيه ولسوالی پاتوآن ولايت ديدن نمود

شده، رعایت نموده و با استفاده از صلاحیت های قانونی به تمام موارد اصحاب دعاوی رسیدگی جدی به عمل آورد؛ زیرا صلاحیت های قضائی محاکم معین بوده؛ اگر شکایتی مطرح می گردد ضرور نیست تا شاکی با تحمل سرگردانی و ضیاع وقت به منظور حصول حکم ریاست محکمه مرافعه مراجعه نمایند؛ بلکه رئیس محکمه ابتدائیه منجبت ممثل قوه قضائیه در ولسوالی مربوطه به شکایات وارده در چهارچوب صلاحیت های قانونی شان رسیدگی نمایند.	مثابه زنجیر واحد می باشند که هماهنگی میان محکمه ولسوالی و نهاد های امنیتی زمینه های بهتر تأمین عدالت و قانونیت را میسر می سازند.	جدی نمایند، تمام اجراءات خویش را مطابق شریعت، اصولنامه ها، قوانین، لویایح، متحدالمال های ریاست عمومی دارالانشاء مقام عالی ستره محکمه به پیش ببرند.
رئیس محکمه مرافعه طی یک جلسه گفت، تمام مسوولین مکلف اند وظایف خویش را مطابق شریعت اجرا نمایند، بخاطر حفظ دستاورد ها و تعمیم آن در ساحة وظیفوی باید تلاش صورت گیرد، قضات باید نقش خویش را در این عرصه ایفاء نمایند.	در ادامه رئیس عمومی محکمه مرافعه خطاب به مردم آن ولسوالی گفت که مردم باید مدافع نظام باشند و از نظام پیروی نمایند.	در ختم این دیدار رئیس عمومی محکمه مرافعه به رئیس محکمه ابتدائیه پاتو هدايت داد، بخاطر تسريع و رسیدگی به قضایای وارده و عرایض عارضین، ترتیب به موقع راپور ها، ترتیب اثر به مکاتیب و استعلام های واصله، برخورد سالم با مراجعین و هماهنگی لازم بین ادارات محلی توجه جدی نمایند و در موقع رسیدگی به دوسیه جات استقلالیت قوه قضائیه را در نظر بگیرند.
موصوف افزود، قضات مکلف اند سرعت روند رسیدگی به قضایا را در مواعد معینه که در اصولنامه پیش بینی	رئیس عمومی محکمه مرافعه برای اعضای قضائی بیان نمود که اعضای قضائی باید به امور قضائی و اداری توجه	در ادامه رئیس محکمه یاد شده از تشریف آوری رئیس عمومی محکمه مرافعه اظهار خرسندی نمود و سفر رئیس عمومی محکمه را در پیشبرد امورات قضائی و اداری محاکم تأثیر گزار دانست.

جلسه معرفي قضاات محكمه اختصاصي زون بلخ د اير گريد

در ادامه اين جلسه محترم مولوي محمد قاسم (حکمت) رئيس محكمه اختصاصي از اعتماد مقام عالي ستره محكمه و مقام عالي امارت اسلامي افغانستان اظهار سپاس نمود، وعده سپرد كه وظيفه محوله را مطابق احكام شريعت با كمال صداقت انجام ميدهم. در پايان جلسه رئيس استخبارت ولايت بلخ طی صحبت بيان داشت كه در راستای رسيدگی به قضايای غضب املاک امارتی رياست استخبارت ولايت بلخ، از هر نوع همكاری شرعی، اصولی دريغ نورزیده و با محكمه مذکور هماهنگی و همكاری می نمايد. جلسه با دعاء محترم شيخ محمد گلاب (فاروقی) رئيس عمومي محكمه مرافعه خاتمه يافت و منسوبين محكمه اختصاصي به كار خود آغاز نمودند.

همه جانبه نمود، ايجاد محكمه اختصاصي زون بلخ يك گام نيك و مؤثر در استرداد ملكيت های غضب شده امارتی وقفی و مرعی، عامه دانست و موفقیت منسوبين قضائی و اداري محكمه مذکور در پيشبرد وظيفه محوله از خداوند (جل جلاله) استعدا نمود. بعداً محترم شيخ محمدگلاب (فاروقی) رئيس محكمه مرافعه ولايت بلخ قضاات محترم محكمه مذکور را كه به اساس فرمان عاليقدر اميرالمؤمنين (حفظه الله) و لزوم دید مقام عالي ستره محكمه مقرر گردیده اند، به حاضرین محفل معرفي نمودند، وعده سپرد كه رياست محكمه مرافعه ولايت بلخ در پيشبرد وظايف محوله با منسوبين محترم محكمه اختصاصي مطابق احكام شريعت و اصول همكاری می نمايد.

زمین های مرعی عامه، وقفی، امارتی و استرداد زمین های غضب شده زون بلخ، منسوبين قضائی محكمه متذکره، رئيس تحریرات محكمه مرافعه، رئيس استخبارات، رئيس رياست زراعت، آبیاری و مالداري، رئيس محكمه ابتدائيه ولسوالی نهرشاهی، رئيس شاروالی مزارشريف، رئيس اقوام و قبایل، معاون شاروالی، ولسوال نهرشاهی، آمر حوزه هفتم و مدير عمومي املاک رياست زراعت دایر گردید. جلسه با تلاوت چند آیات از قرآن عظیم الشان آغاز گردید؛ سپس محترم الحاج مولوي نورالهادی (ابو ادريس) معاون مقام ولايت بلخ در رابطه به موضوع غضب املاک های امارتی مرعی، عامه و وقفی زون بلخ توسط غاصبان و زورمندان صحبت

منسوبين قضائی رياست محكمه (اختصاصي) رسيدگی به قضايای غضب زمین های مرعی عامه، وقفی، امارتی و استرداد زمین های غضب شده زون بلخ كه به اساس حكم شماره (۲۰) مؤرخ ۱۶/۶/۱۴۴۵هـ ق عاليقدر اميرالمؤمنين (حفظه الله) محكمه اختصاصي زون بلخ ايجاد و تقرر قضاات محكمه اختصاصي منظور گردیده طی يك جلسه معرفي شده اند. جلسه معرفي قضاات محكمه اختصاصي زون بلخ به تاريخ ۱/۷/۱۴۴۵هـ ق به اشتراك محترم الحاج مولوي نورالهادی (ابو ادريس) معاون مقام ولايت بلخ، محترم شيخ محمد گلاب (فاروقی) رئيس محكمه مرافعه، محترم مولوي محمد قاسم (حکمت) رئيس محكمه اختصاصي رسيدگی به قضايای غضب

دکندهار او هرات زونونو لپاره د اختصاصي محاکمو غړي معرفي شول

محاکم څلور تنه قضائي غړي او اداري تشكيل لري. د يادونې وړ ده چې ياد محاکم به خپلې چارې رسماً د شنبې په ورځ ۸/ رجب المرجب ۱۴۴۵هـ ق نېټه پيل کړي.

د يادو اختصاصي محاکمو تشكيل د عاليقدر اميرالمؤمنين (حفظه الله) له لوري د کارونو د پرمختگ او بهبود په موخه منظور شوی او ياد

محاکمو قضائي او اداري غړي د جنوب غرب زون د تميز د عالي مقام عمومي رئيس او د دېوانونو د رئيسانو په شتون کې د يوې غونډې په ترڅ کې معرفي شول.

د دوشنبې په ورځ (۳/ رجب المرجب/ ۱۴۴۵هـ ق) نېټه د هرات او کندهار زونونو لپاره د وقفی او امارتي ځمکو د غضب څخه د مخنيوي کمپسيون (اختصاصي

د سترې محكمې د جزا دېوان عمومي رئيس د پروان او کاپيسا د والي صاحبانو په گډون له ټولو ولايتي مسؤولينو سره وکتل

باید قوي همغږي موجوده وي ترڅو دښمن په هېڅ صورت د جرم ترسره کولو فرصت پيدا نه کړي. دغه راز غونډې ته د والي صاحبانو په گډون ولايتي اداري مسؤولينو خبرې وکړې او د همغږی تقويه يې لازمي وگڼله، د سترې محكمې د جزا دېوان له عمومي رئيس يې مننه وکړه چې د همغږی د تقويې په موخه يې دغه ولايتونو ته سفر وکړي.

د تأمين، ډاډمن امنيت، له مظلوم سره همكاری او د هغه فرياد اورېدو، د فساد مخنيوي او د ولايتي ادارو ترمنځ د همكاری او همغږی پر لارو چارو خبرې وکړې وويل، د عدالت تأمينول د اسلامي نظام مهمه وجيبه او ځانگړتيا ده. محترم مفتي عتيق الله (درويش) زياته كړه، د اسلامي نظام تر چتر لاندې د ټولو ادارو مسؤولين بايد د اړتيا پر مهال له يو بل سره پوره همكاري وكړي، د دوی ترمنځ

ټولو ولايتي مسؤولينو سره د همغږی د ناستو ترسره كول او د ولايتي ادارو د مسؤولينو ترمنځ د همغږی د لا تقويې په موخه د يوه طرزالعمل جوړول دي. د سترې محكمې د جزا دېوان رئيس يادو ولايتونو ته د سفر پر مهال د والي صاحبانو په گډون له ټولو ولايتي اداري مسؤولينو سره ناستې ترسره كړې. په دې ناستو کې د سترې محكمې د جزا دېوان عمومي رئيس محترم مفتي عتيق الله (درويش) صاحب د عدالت

د سترې محكمې د رئيس او قاضي القضاات محترم شيخ عبدالحكيم (حقاني) صاحب په ځانگړي هدايت د سترې محكمې د جزا دېوان عمومي رئيس محترم مفتي عتيق الله (درويش) صاحب ولاياتو ته د سفرونو په دوام د روان ۱۴۴۵هـ ق كال د جمادى الثانيه مياشتې په ۲۷مه او ۲۸مه نېټه دا ځل پروان او کاپيسا ولايتونو ته سفر وکړ. يادو ولايتونو ته د سترې محكمې د جزا دېوان عمومي رئيس د سفر عمده موخه د والي صاحبانو په گډون له

د سترې محكمې متحدالمآلونه

بناءً د بنديانو کړنلاره چې د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام لخوا تائيد شوې ددې متحدالمآل مل په (۶) ورځو کې د افغانستان اسلامي امارت د سترې محكمې مربوط رياستونو، تميزونو، ديوانونو، مرافعه او ابتدائيه محكمو ته واستول شوه تر څو د هغه مطابق اصولي اجراءات تر سره شي.

مؤرخ ۱۴۴۴/۷/۱۷هـ ق په توسط د مشرتابه محترم عالي مقام ته د توشيح لپاره وړاندې شوی وو په اړه يې د مشرتابه محترم عالي مقام د حکم شميره (۲۹۲۶) مورخ ۱۴۴۴/۸/۱۸هـ ق مصادف ۲۰/۱۲/۱۴۰۲هـ ش په اساس داسې هدايت کړی دی: ((د بنديانو کړنلاره د ځينو اړينو تعديلاتو سره سم په پنځلس مادو کې منظور ده، تعديل شوي کړنلاره ددې مکتوب سره مل دروليرل شوه.))

محکمې د قضائي تفتيش عمومي رياست معاون محترم حافظ مولوي عبدالولي صاحب د بنديانو د سرنوشت معلومولو لپاره تعين شوي وو تر څو د مرکزي محبس له منسوبينو سره غونډه جوړه کړي او يو طرزالعمل ترتيب کړي، ټاکل شوي هيئت د ياد هدايت مطابق په (۱۴) څوارلس مادو او (۹) نه صفحو مشتمل طرزالعمل ترتيب کړی وو او ياد طرزالعمل د سترې محکمې د مقام د دفتر رياست د مکتوب نمبر (۲۰۹) شورا محترموا اعضاوو ته استول شوی وو چې په اړه يې د سترې محکمې د عالي د محترموا اعضاوو نظريات د سترې محکمې د عالي شورا مجلس مؤرخ ۲۴/ربيع الثاني/۱۴۴۵هـ ق مصادف ۱۷/عقرب/۱۴۰۲هـ ش ته وړاندې شوه په اړه يې د تصويب نمبر (۱۰) مورخ ۲۴/ربيع الثاني/۱۴۴۵هـ ق مصادف ۱۷/عقرب/۱۴۰۲هـ ش د شپږمې پرېکړې په اساس د سترې محکمې عالي شورا داسې هدايت وکړ: ((له رسنيو او بهرنيو ادارو سره د قضائيه قوې اړوند اطلاعاتو او معلوماتو شريکولو طرزالعمل چې د سترې محکمې د عالي شورا د مجلس مؤرخ ۲۸/صفر المظفر/۱۴۴۵هـ ق د هدايت مطابق د سترې محکمې د عالي

د متحدالمآل گڼه: ۲۵
نېټه: ۱۴۴۵/۶/۴ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تميزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائيه محكمو قدرمنو منسوبينو ته! السلام عليكم ورحمت الله وبركاته و بعد: د سترې محكمې د محترم عالي مقام د هدايت په اساس د مرکزي تميز د جزاء دېوان عمومي رئيس محترم مفتي عتيق الله «درويش» صاحب او د سترې

د متحدالمآل گڼه: ۲۶
نېټه: ۱۴۴۵/۶/۱۲ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تميزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائيه محكمو قدرمنو منسوبينو ته! السلام عليكم ورحمت الله وبركاته و بعد: له رسنيو او بهرنيو ادارو سره د قضائيه قوې اړوند اطلاعاتو او معلوماتو شريکولو طرزالعمل چې د سترې محکمې د عالي شورا د مجلس مؤرخ ۲۸/صفر المظفر/۱۴۴۵هـ ق د هدايت مطابق د سترې محکمې د عالي

ته را استولی دی. بناءً د سترې محکمې د عالي شورا د پورته تحرير شوی هدايت مطابق (له رسنيو او بهرنيو ادارو سره د قضائيه قوې اړوند اطلاعاتو او معلوماتو شريکولو طرزالعمل) د اصلاحاتو څخه وروسته ددې متحدالمآل مل په (۷) ورځو کې د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط رياستونو، تميزونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائيه محكمو ته واستول شوه تر څو د هغه مطابق اصولي اجراءات تر سره شي.

بهرنيو، عامه اړيکو او مطبوعاتو رياست ته واستول شي ياد رياست دې ... ملاحظات په طرزالعمل کې ځای پر ځای کړي تر هغه وروسته دې د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي رياست لخوا ټولو محکمو ته په متحدالمآل شکل (واستول شي.)) د سترې محکمې د عالي شورا د پورته تحرير شوي هدايت مطابق، د سترې محکمې د بهرنيو، عامه اړيکو او مطبوعاتو رياست د ياد طرزالعمل د ملاحظاتو د ځای پر ځای کولو څخه وروسته د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي رياست